

The Rise of the Light

“En kadim öykü”

Celebrating
20
YEARS

INTERNATIONAL
FESTIVAL OF
LANGUAGE
& CULTURE

iflc

IŞIĞIN YÜKSELİŞİ

“Işığın Yükselişi” Dünya kurulduğundan beri, peryotları değişken ancak sürekli devam eden bir döngünün en çok bilinen ve en çok tekrarlanan öyküsü. Sankrist kökenli bir kelime olan SAMSARA, bu durumu en net açıklayan kavramdır. Tarih, düz bir çizgide yol almaz. İniş ve çıkışlar, zirve ve dipleri vardır insanlığın. Kimi zaman karanlığın en koyuluğunda kaybolur insanlık, kimi zaman ise aydınlığın muhteşem ışıltısıyla aydınlanır. Ve döngü tamamlanır.

Tarih, zıtlıkların birbiriyle çatışması. İyi ile kötünün, karanlık ile aydınlığın, siyah ile beyazın, soğuk ile sıcakın.

Işığın yükselişi bu döngüde yaşanan 9 önemli kırılma noktasını yine küresel referans kültürler, söylenceler ile anlatan bir eser. Söz, müzik, dans ve diğer görsel sanatları kullanarak aktarıyor hikayesini.

BÖLÜMLER

– I –
FETRET

– II –
MEPİSTO

– III –
UMUDA ÇAĞRI

– IV –
KARNAVAL

– V –
BASKIN

– VI –
HÜZÜN ÇAĞI

– VII –
KUTLAMA

– VIII –
YAKARIŞ!

– IX –
DİRİLİŞ!

Sanat

Dans

Müzik

Tarih

Dram

İnsanlık

FETRET

“

*Bir ışık gösteren olsaydı eğer, tek bir ışık,
Biz o zulmetleri bin parça edip çıkmıştık.*

- M. Akif Ersoy / Şair

”

Sözlükler FETRET'i "İki ışık arasındaki karanlık bölge" olarak tanımlıyor. Yani bir tür kör nokta anlamına geliyor. Hikayemiz böylesine karanlık bir çağda başlıyor. İnsanlık karanlığa gömülmüş ve en ufak bir ışığın peşine düşüyor. Bu arada kötüler boş durmuyor ve en ufak bir ışık belirtisini boğmak üzere hamle yapıyorlar. Müzikalin birinci bölümünde kötülüğün hüküm sürmesine tanık oluyor ve kötülerini tanıyoruz.

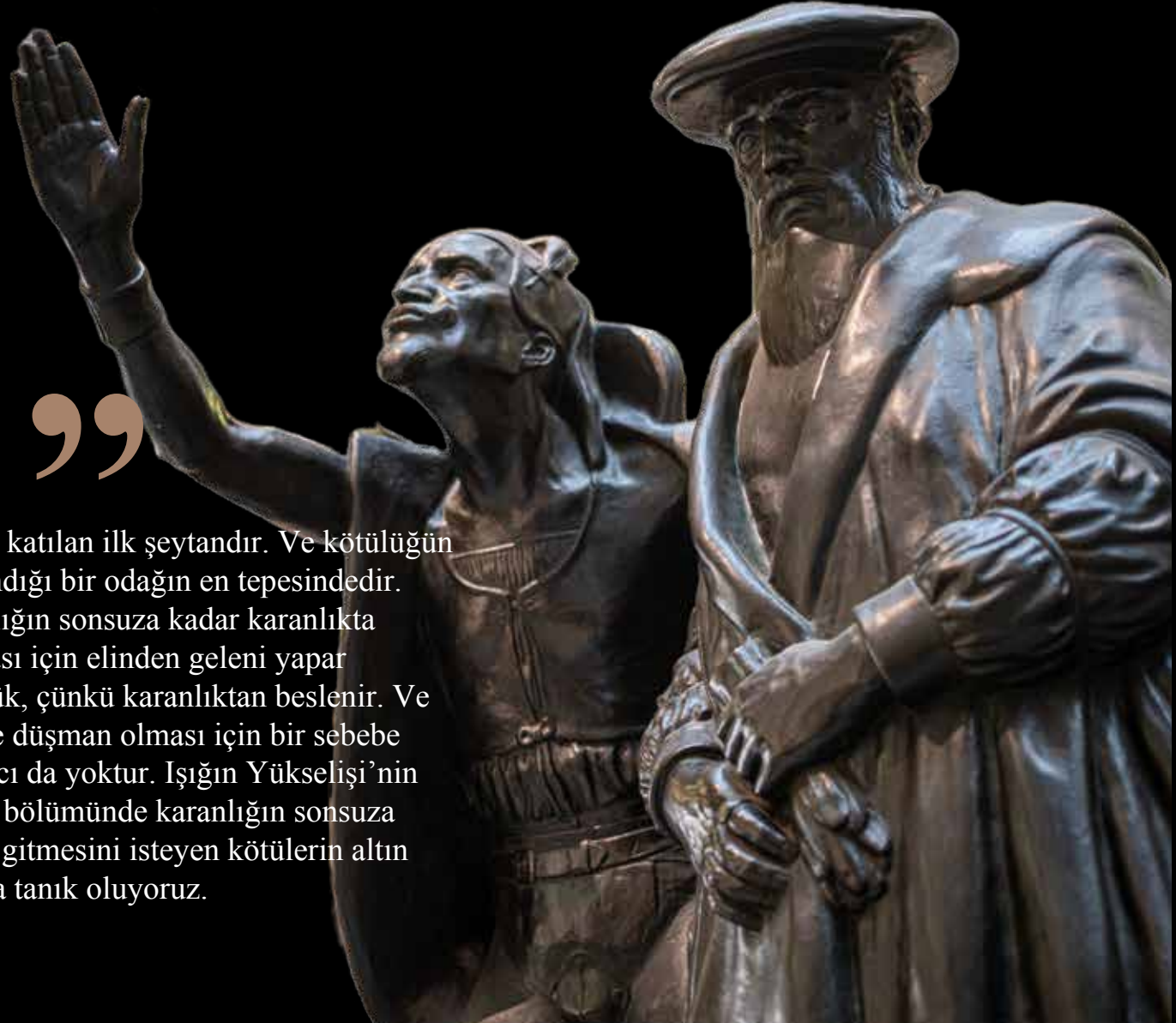
— II — MEPİSTO —

“

*İnsana iyilik ve fenalıklar,
beklenmeden gelir.
Haber veren olsa bile
biz inanmayız*

- J. W. Von Goethe / Yazar

Rönesans dönemindeki Hıristiyan mitolojisinin (Hıristiyanlığın ilk yayıldığı dönemlerde çıkan, İncil'de yer alan hikaye/ öykülerdir) lider şeytanlarından olan Mephistopheles, İncil'de adına rastlanmasa da en bilinen Hıristiyan mitleri arasındadır. Mephisto'nun Hıristiyan inanışındaki şeytan tasviri olan Lucifer'in sağ kolu olduğu birçok metinde görülürken, Mephisto Tanrı'ya karşı çıkıp Lucifer'in

”
safına katılan ilk şeytandır. Ve kötülüğün toplandığı bir odağın en tepesindedir. İnsanlığın sonsuza kadar karanlıkta kalması için elinden geleni yapar kötülük, çünkü karanlıktan beslenir. Ve iyiliğe düşman olması için bir sebebe ihtiyacı da yoktur. Işığın Yükselişi'nin ikinci bölümünde karanlığın sonsuza kadar gitmesini isteyen kötülerin altın çağına tanık oluyoruz.

UMUDA ÇAĞRI

“

*Karanlık dört nala gider.
Işık ise adım adım yürür,
fakat yine de
vaktinde yetişir.*

- Japon atasözü

”

Karanlık ne kadar koyu olursa olsun, ne kadar uzun sürerse sürsün aydınlık onu yakalar ve dünyayı çepeçevre ışığa boğar. Tarihsel döngü bunu hep göstermiştir. Stendhal, “Ufacık bir umut bile aşkın doğması için yeterlidir.” derken buna işaret eder. Işık umuttur,

umut ise aydınlık. Küçük bir ışık yeterlidir karanlığı dağıtmaya bir başlangıç için. Gölgelemin dans ettiği karanlık dönemde bir umut ışığı ile tazelenir tüm umutlar ve büyük bir baharı müjdelemeye başlar.

— IV — KARNAVAL

“

*Gösteriden medet umanlar,
gösteri malzemesine dönüşerek
yok olup giderler.*

- Jean Baudrillard / Yazar

”

Karanlığın tüm baskı ve katılığına rağmen, aydınlık minik bir ışığa tutunarak büyümüş ve gelişmiştir artık. Burada en büyük yanılgı ise, kötülüğün hiç bir zaman tamamen yok olmayacağı gerçeğini unutmaktır. Kötülük sinebilir, gizlenebilir ama tamamen yok olmaz! Ve iyilerin en büyük yanılgısı bunu sıklıkla unuturlar. Her aydınlığı sonsuz bir

gündüz, her baharı bitimsiz bir mevsim zannederler ve ne yazık ki, hep yanılırlar. Ama, geçeci de olsun sevinç yaşamak güzeldir, karnaval güzeldir. Dünyanın dört bir yanından dansçıların yerel motifler ile evrensel duyguları bütünleştirmesinin kareografisi bu bölümde birleşiyor.

BASKIN

“

*Umut,
uyanık insanların
rüyasıdır.*

- Aristoteles / Filozof

”

Umudun yükselmesi için nasıl minicik bir ışık yeterli ise, karanlığı uykusundan uyandırmak için küçücük bir tökezleme yeterlidir. Ve ortaya çıkması aynı hızla olur. Ne yazık ki kötülük, iyilik kadar iç ferahlatıcı bir şekilde gelmez. Baskı, zulüm, işkence, haykırışlar ile tekrar

kendi çağını kurmak için var gücüyle abanır aydınlığın üzerine. Tarumar eder, tarihe nefretle geçecek bir bozgun yaşatır aydınlığa. İyiler, unutmamanın bedelini her zaman çok ağır öderler!

— VI — HÜZÜN ÇAĞI —

“

Yalnızca çocuklar neyin peşinde olduklarını biliyorlar.

- Little Prince / Kitap

”

Bu kaçınıcı vuruluş? Bu kaçınıcı hayallerin yıkılışı? Bu kaçınıcı bozgun. Yine bahçeler tarumar, yine hazan yeri her taraf! “Affedin ama unutmayın” diyor Aliya İzzetbegovic, iyiler unutmanın bedelini her daim çok ağır ödediler. Binlerce kez yaşanmış olan bir döngüyü tekrar yaşadılar ve yaşayacaklar. Karanlığın her darbesi,

kötülüğün bitmeyen öfkesi hafife almaya gelmez. “Şeytan en çok varlığını unutturduğunda etkilidir” diyor kutsal kitaplar. Ve geriye saf, damıtılmış bir hüznün kalıyor, gözyaşlarıyla harmanlanmış!

- VII - KUTLAMA

“

*Sevinç ne tuhaftır
daha doğmadan
ölüverir.*

- W. Shakespeare / Yazar

”

Işığın Yükselişi'nin ana teması; karanlığın yahut aydınlığın da sürekli olmayacağıdır. Bu durumu oluşturan insanlardır. Ve insan ne kadar az aldanırsa o kadar aydınlığın ömrü uzamış olur. Aynı zaaf kötülürde de vardır.

Onlar da tıpkı iyiler gibi, sahip oldukları gücün ve karanlığın sonsuza dek süreceğini zanneder ve ona göre yaşarlar. Oyla söz konusu karanlık ise, ışık mutlaka yetişecek ve karanlığı alt edecektir.

- VIII - YAKARIŞ!

“

*Allahım dünyayı
en büyük endişe
ve hüznün sebebim
yapma!*

- Hz. İsa (A.S.) / Peygamber

”

Bir kere yıkılsa da umutlar, binbirinci kez yine ayağa kalkabilme potansiyeli vardır. Umut, kötülükten çok daha köklü ve derindedir. Umudu olmayanın yarını yoktur. Ve her umut yakarışla neşet bulur, yeşerir, büyür ve göklere ulaşır. Kelimeler niyetlerle harmanlanarak sarmalanır. Eylemler söylemlerle bütünleşip aşk düzeni alır. Ve toqpyekün

bir yakarışa dönüşüp göklere yükselir. Karanlığın gücü ve büyüklüğü ne olursa olsun yakarışın önünde duramaz. İnsan, inanabildiği ölçüde kazanır.

— IX — DİRİLİŞ!

“

*Düzeltildikten
sonra yeryüzünde
bozgunculuk yapmayın.*

- Kur'an-ı Kerim

”

Her hikayenin bir bitiş bölümü vardır elbette. Ama bunun bir “son” olmadığı herkes çok iyi bilir. Hikaye mutlu biterse masal, kötü biterse trajedyaya olur. Işığın Yükselişi iyi biten bir masaldır sahneden salonlara, dilelrdern gönüllere ulaşan. Bir içli destan, bir samimi haykırıştır. Her çöküş bir yükselişi, her bitiş bir başlangıcı müjdelemez mi? Yeryüzü

aşkın oluncaya dek sürececek bir kavganın şimdilik finaline gelmiş oluyoruz. Umutların hep diri, masalların hep mutlu bitmesini dileyerek...

I. ZITLIKLAR TARİHİ!

Alman bilim insanı Albert Einstein kötülüğü "İyilik eksikliği" olarak tanımlar. Ona göre iyilik ile kötülük bileşik kaplar gibidir. Birinin eksikliği ile diğerinin fazlalığı her daim orantısız da olsa birbirini tamamlayan bir dengede durur.

Tarih boyu böyle olmuştur.

Herhangi birine "geceyi tarif et" deseniz, genellikle gündüzden yola çıkarak başlar anlatmaya;

"Güneş ışığının olmadığı, hiçbir şeyin görülmediği karanlık bir zaman dilimi" gibi bir cevap verir.

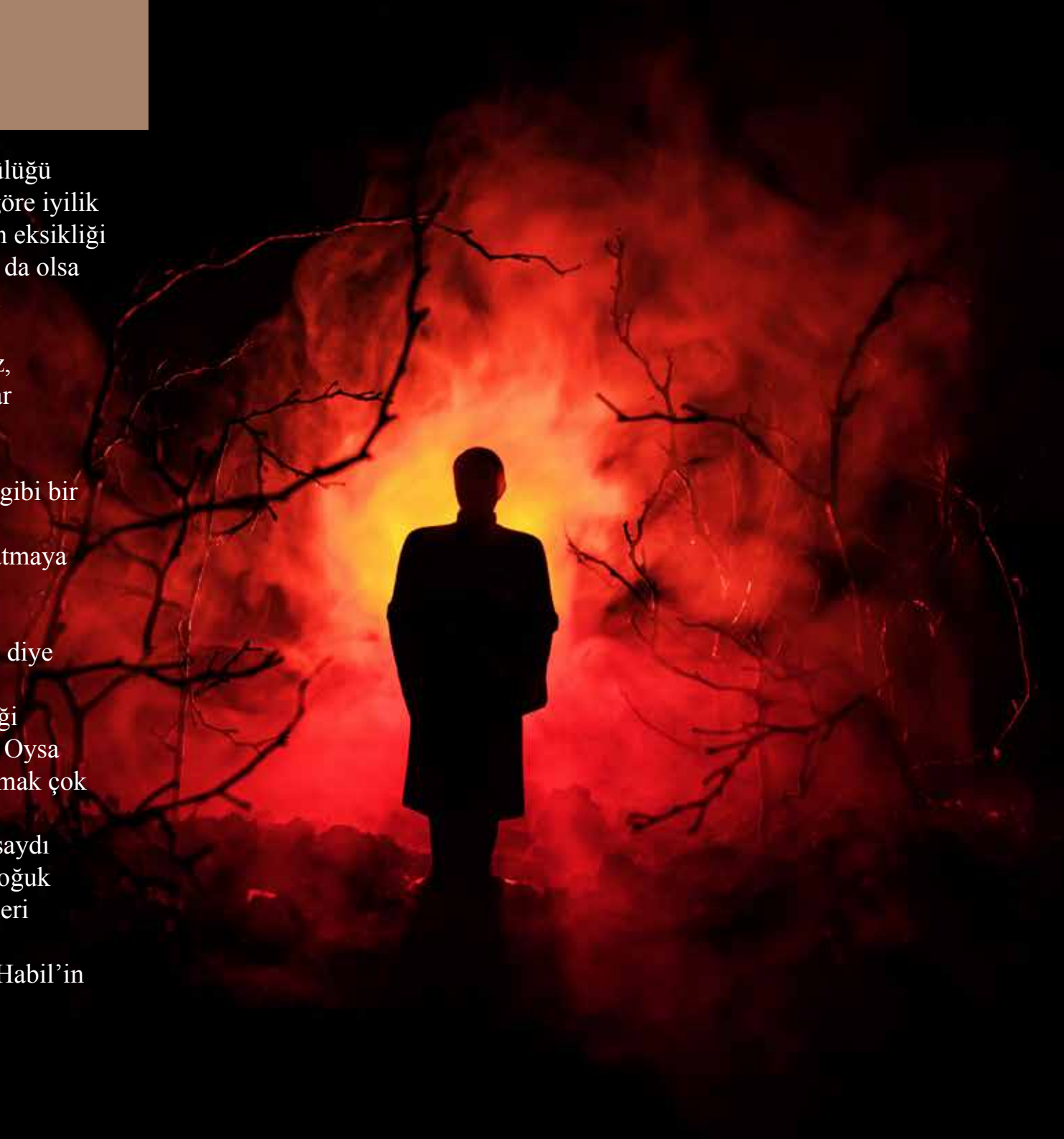
"Gündüzü tarif et" deseniz, bu defa anlatmaya gecedan başlar;

"Karanlık olmayan, her şeyin apaçık görülebildiği aydınlık bir zaman dilimi" diye tanımlar.

Fakirliği bilmeyene zenginliği, zenginliği bilmeyene de fakirliği anlatmak zordur. Oysa hastalığı bilene sağlığın kıymetini anlatmak çok daha kolaydır.

Siyah olmasaydı beyazı, gökyüzü olmasaydı yeryüzünü, varlık olmasaydı yokluğu, soğuk olmasaydı sıcaklığı, iyiler olmasaydı kötülerini anlamamız zorlaşır.

Kabil olmadan biz nereden bilebilirdik Habil'in iyi bir insan olduğunu?

2. ÖYKÜ

İşte “Işığın Yükselişi” bu arka plandan yola çıkılarak yazıldı. Her şeyden önce tarihin en eski öyküsünü odağına alan bir hikaye ortaya çıktı.

Zıtlıkların ve simetrisinin öyküsü...

Gece ile gündüzün, siyah ile beyazın, iyilik ile kötülüğün, ezen ile ezilenin kadim öyküsü.

Öyküye kaynaklık eden trüklerin tamamı tarihten alındı. Kimi zaman kutsal referanslar, kimi zaman söylenceler, efsaneler ve mitolojiye müracaat edilip karakterler inşa edildi. Işığın Yükselişi, bir grup iyi ve kötünün döngüsel öyküsünü ele alıyor. Tarihin sıfır noktasından başlayıp günümüze kadar getiriyor. Bunu yaparken Doğu ve Batı mitolojisinden, semavi ve sair dinsel metinlerden yararlanarak kuruyor kurgusunu.

3. FOLKLOR

Sözlük anlamına bakılacak olursa Folklor; bir ülkede veya bölgede yaşayan halkın kültür ürünlerini, sözlü edebiyatını, geleneklerini, törelerini, inançlarını, mutfağını, müziğini, oyunlarını, halk hekimliğini inceleyerek bunların birbirleriyle ilişkilerini belirten, kaynak, evrim, yayılım, değişim, etkileşim vb. sorunlarını çözmeye, sonuç, kural, kuram ve yasaları bulmaya çalışan bilim dalına deniliyor. Işığın Yükselişi her anlamda bir folklor ürünü. Müzikten dansa, söylenceden eğlenceye, şiirden şarkıya evrensel bir bütünleşik öykünün tüm şubelerini barındırıyor.

4. KÜLTÜR

Hikâyemiz genel bağlamda kültür ve kültürel kodlardan yola çıkılarak kurgulanan müzik, dans ve söylenceler ile birleştirilerek oluşturuldu. Bu ise asla eklektik bir anlayışla yapılmadı. Aksine, girişi, gelişmesi, çatışması ve tüm ara unsurlarıyla adeta bir mitolojik öykü gibi bütüncül olarak tasarlandı.

5. MÜZİK

Hikâyenin ana çatısı müzik. Işığın Yükselişi genel tanımıyla bir müzikal zaten. Ancak sadece melodiler ile ilerleyen bir öykü yok karşımızda. Dünyanın dört bir yanından en eskiden en moderne kadar büyük bir müzik taramasıyla seçilen müziklerin zengin bir orkestra tarafından icra edilmesi var. Zaman zaman bireysem bir ağıt, zaman zaman da güçlü bir oratoryo tadında olan eserlerin kimi zaman hüznü, kimi zaman esrik, kimi zamansa coşkulu icrası var.

6. DANS

Hareket “Işığın Yükselişi” müzikalinin ana unsuru. Ve elbette belli bir disiplin ve ritim ile yapılan hareketler var. Tıpkı hikâyeler gibi danslar için de yerel kültürler araştırıldı, geçmişten ve günümüzden en etkin ve çarpıcı olanlar damıtılarak bir bütünsel koreografi ortaya çıktı. Afrika yerlilerinden Maya figürlerine, 60 bin yıllık Aborijin mitolojisinden Moonwalker’a kadar son derece zengin bir koreografi repertuarı mevcut.

7. DANCILAR

Müzikalin en güçlü yönü ise dansçuların nicel ve nitel büyüklüğü. Dünyanın hemen her tarafından 30'dan fazla dansçı figürleriyle hikayeye anlam katıyor. Işığın Yükselişi, sadece işitsel değil aynı zamanda bir sinema ve bale gösterisi tadında görsel bir ziyafet.

8. KOSTÜM, MAKYAJ VE AKSESUAR

Işığın Yükselişi müzikali incelikli işlenmiş ve her ayrıntısı özenle düşünülmüş bir prodüksiyon. Dansçıların kostümleri titiz bir süreç sonrasında belirlendi ve özel olarak hazırlandı. Sahnede kullanılacak her aksesuarın hikayeyi tamamlayıcı bir özelliği var. Ve elbette makyaj. Bu kadim kavganın insan bedeni ve ruhunda oluşturacağı etkiyi tamamlayıcı makyaj ile hikayenin etkisi kat be kat yükseltildi.

9. GÖRSEL TASARIM

Işığın Yükselişi müzikalini izlemeye gelen sanatseverler klasik sahne tasarımından çok daha fazlasıyla karşılaşacaklar. Sahnenin her köşesini verimli kullanan müzikal, dev LED ekranlardaki görsel imgeler ile hikayeyi destekleyecek.

10. ENSTRÜMANLAR

Buraya kadar anlatılanlardan hemen her konuda olduğu gibi enstrüman konusunda da büyük bir zenginliği olduğunu tahmin etmek zor olmayacak. 7 kıta 24 ülkeden 30 değişik ve otantik enstrüman eşliğinde izliyoruz hikayeyi. Tar, Nai, Dombra, Balalayka, Kemane, Bandura bu enstrümanlardan bazıları.

II. ORKESTRA

Elbette yukarıda bahsini ettiğimiz enstrümanları çalacak olan icracılarda da muhteşem bir renklilik söz konusu. Afrika'dan, Asya'dan, Uzak Doğu ve Latin Amerika'dan usta sanatçıların icra edeceği müzikler eşliğinde muhteşem bir müzik ziyafeti sunuluyor.

12. REPERTUAR

İki saate yakın olan müzikalin eser repertuarı ise belki de Işığın Yükselişi'nin en güçlü yönü. Gösteri boyunca 36 eser çalınır, seslendirilecek. Bu eserler anlatılan hikâyenin ruhuna uygun olarak seçildi. Öylesine zengin ve etkin bir seçki ki, seyirci duygudan duyguya koşup duracak.

13. KORO

IFLC müzikal organizasyon alanında tam yirminci yılını kutluyor. 20 yıllık bir deneyim ve geniş sanatçı portföyüne sahip ender organizasyonlardan biri. Dolayısıyla etkin, yetenekli ve çok renkli bir koroya sahip. 24 yorumcu 36 farklı parçayı kimi zaman toplu, kimi zaman solo olarak icra edecek.

14. KADRO

Işığın Yükselişi çok zor olan bir şeyi deniyor; farklı coğrafyalardan, farklı kültürel kodlardan gelen gençleri, evrensel bir öykü çerçevesinde birleştiriyor. Gerek enstrümanistler, gerekse dansçılar dünyanın değişik coğrafyalarından gelip bu projede birlikte oluyorlar. Bu yönüyle bu müzikal belki de zengin renklilik açısından dünyada bir ilki icra ediyor.

15. GÖSTERİ

“Işığın Yükselişi” ilk etap olarak 2022 yılını seçti. Bir yıl içerisinde 3 farklı ülkede (Almanya, Amerika ve Kanada) toplam 4 kez sahnelenecek olan gösteri, 2023 yılında çok büyük bir senfonik orkestra ile ortak olarak sahnelenmeye devam edecek.

